

حضرت علی کرم اللہ وجہہ(۶۶۱۔۶۵۹۹) پر لکھی گئی اہم کتب اور مقالات

كتب

- ۱- آدم، عبدالستار: سیدنا علی اپنے فیصلوں اور فتووں کی روشنی میں/ عبدالستار الدم ، ترجمہ محمد ناصر قاسمی- لاہور: شعبہ جنرل بک ایجنسی، ۱۴۰۲ھ ۱۰۴ ص - (اردو)
- ۲- آغا رفیق: حضرت علی کرم اللہ وجہہ- لاہور: سیٹھ آدم جی عبداللہ پبلیشرز، ۱۲۸ ص (اردو)
- ۳- آغا مہدی، سید: علی اور کعبہ - لکھنو: سرفراز پریس، ۱۳۵۲ھ ۲۲ ص (اردو)
- ۴- انکیری، گابریل: شہسوار اسلام/ گابریل انکیری، ترجمہ کاظم عmadی- تہران: انجمان تبلیغات اسلامی، ۲۰۲ ص- (فارسی)
- ۵- ابراہیم سید علوی : جہان نینی و جہانداری علی علیہ اسلام - طہران: فربانی، ۲۰۳ ص - (فارسی)
- ۶- ابن ابی الحدید: شرح نہج البلاغہ/ ابن ابی الحدید، تحقیق محمد ابو الفضل ابراہیم. القاہرہ: عیسیٰ البابی الحلی و شرکاۃ، ۱۹۵۹ء.
- ۷- ابن المغازلی، ابی الحسن علی بن محمد بن الواسطی الجلابی الشافعی: مناقب علی بن ابی طالب. الطبعہ الثانیہ- طہران: المکتبہ الاسلامیہ ۱۳۹۳ھ ۳۵۹ ص - (عربی)
- ۸- احمد بن عبدالله بن محمد: سیرة الامام علی بن ابی طالب و محارتبہ مع الملک المضام. بیروت: دارالفکر، ۱۴۶ ص - القاہرہ: مکتبہ صبیح. (عربی)
- ۹- احمد زمردان: علی علیہ السلام و کمیل - طہران: امیر کبیر ، ۱۹۸۵ء. ۸۲ ص (عربی)
- ۱۰- احمد مظہر بن احمد بن العظمة : علی بن ابی طالب. دمشق : مطبعہ الترقی، ۱۹۶۵ء. ۸۲ ص (عربی)
- ۱۱- اراکی ، شیخ محمد علی انصاری: چراغی راکشتاد. طہران: علی اکبر علمی، ۱۳۴۹ش- ۱۰۳ ص (فارسی)
- ۱۲- ارمان سرحدی: حضرت علی ابن ابی طالب : حضرت علی کی عظیم شخصیت کے جامع اور مکمل حالات. لاہور: شیخ غلام علی اینڈ سنز پبلیشرز، ۱۹۶۳ء. ۳۰۵ ص - (اردو)

- الامين ، سيد عبدالودود: الامام على ابى طالب امير المؤمنين عليه السلام. بيروت: دار التوجيه الاسلامى، ١٩٨١ء. ١٩١ ص -
 (عربى)
- انجمن فيض الاسلام، راولپنڈى: على مرتضى نمبر. راولپنڈى:
 اداره ، ١٩٦٤ء. ٢٣٠ ص. رسالہ فيض الاسلام کا خصوصی
 نمبر جلد ١٩ شمارہ ٢-١ (جنوری - فروری ١٩٦٤) اردو
 الانصاری، محمد بن ابی بکر : جوہرہ نسب و شرح احوال امام
 على رضی اللہ عنہ و آل او/محمد بن ابی بکر الانصاری ، ترجمہ
 فیروز حریری- طہران: امیر کبیر ، ١٣٦١ش- ١٥٥ ص -
 (فارسی)
- جرواق ، جورج: الامام على- بيروت: مطبعه الجهاد، ٥ ج -
 (عربى)
- .....: الامام على عليه السلام/جورج
 جرواق، ترجمہ ابوالحسن شعرانی- طہران: اسلامیہ ، ١٣٤٧ھ
 ٣٣٦ ص. (فارسی)
- .....: على والقومية العربية - بيروت: دارمكتبه
 الحياة، ١٩٤٠ء. ٢٨١ ص. (عربى)
- .....: على و حقوق الانسان- بيروت: دارالمکتبه
 الحياة، ١٩٤٠ء، ٢٣٦ ص. (عربى)
- .....: على و سقراط بيروت: دارالمکتبه الحياة،
 ١٩٤٠ء ٢٨٣ ص - (عربى)
- .....: على و عصره. بيروت: دارلمکتبه الحياة،
 ١٩٤٠ء ٢٨٣ ص- (عربى)
- .....: على و قومیت عربی/جورج جرواق ،
 ترجمہ احمد بهشتی- طہران: فرابانی ، ١٣٥١ش- ٢٨٦ ص -
 (فارسی)
- جمال الدين الاستر آبادی: امام على عليه السلام خورشید جہان
 افروز- طہران: ١٣٢٨ش- ٣٨ ص - (فارسی)
- حبيب الله شیرخانی: چهل حدیث، در شان حضرت امیر المؤمنین
 على عليه السلام. طہران: ١٩٤٦ء. ٣٨ ص - (فارسی)
- حسان ، حبيب چاپچیان: چهل حدیث جالب از حضرت على بن
 ابی طالب عليه السلام. طہران: طلوع اندیشه ، ١٩٩٠ء. ٣٨ ص
 (فارسی)

- ٢٦- حسن صدر: مردم‌نامه‌ای علی بن ابی طالب علیه السلام. تهران: موسسه چاپ و انتشارات امیر کبیر ، ۱۳۸۳ هـ ۲۳۰ ص. (فارسی)
- ٢٧- حسين علی الہدی: جہاد در قرآن لضمیمه در سائی اڑ نہج البلاغہ - طہران: واحد فرجنگی بنیاد شہید، ۱۳۶۱ ش، ۱۴۳ ص. (فارسی)
- ٢٨- الحکیمی، شیخ محمد رضا: علی مع القرآن و القرآن مع علی - بیروت: موسسه الوفاء، ۱۹۸۳ء۔ ۶۹۰ ص (عربی)
- ٢٩- خان، سرفراز: حضرت علی السلام کی سیرت کی ایک روشن جھلک۔ لاہور: امامیہ مشن پاکستان ٹرست ، ۱۹۴۵ء۔ ۲۳ ص. (اردو)
- ٣٠- خان ، محمد مولی: اولیائے کرام و شعرائے عظام مولا علی پر - کراچی : محفل حیدری، ج ۱۔ ۳۲۸ ص - (اردو)
- ٣١- خان، محمد وصی (مرتب): حضرت علی کے فیصلے اور موجودہ تعزیرات اسلامی. کراچی: محفل حیدری ، ۱۹۴۹ء۔ ۳۲۸ ص - (اردو)
- ٣٢- .....: حضرت علی معجزات. کراچی: احمد بکٹپو، ۲۶۲ ص. (اردو)
- ٣٣- .....: نہج البلاغہ کی روشنی میں زندگی کا منظر علی - کراچی: محفل حیدری، ۱۹۸۲ء۔ ۱۳۸ ص. (اردو)
- ٣٤- خلیل یاسین: الامام علی : رسالہ و دعالتہ. بیروت: دارالمکتبہ الہلال، ۱۹۸۲ء۔ ۵۰۱ ص - (عربی)
- ٣٥- الحلیلی ، الجواد جعفر: الامام علی علی السلام. القاہرہ: ۱۹۴۹ء۔ ۳۲۲ ص. (عربی)
- ٣٦- داستانی، اسد اللہ: علی علیه السلام در کنار حوض کوثر. قم : قیام ، ۱۹۹۰ء۔ ۶۳ ص. (فارسی)
- ٣٧- .....: علی در معراج پیغمبر - قم قیام : ۱۹۹۰ء۔ ۶۳ ص - (فارسی)
- ٣٨- دامادی، باقر آیت میر: علی علیه السلام در ستრ شہادت - اصفہان: ۱۳۹۱ هـ ۲ ج. (فارسی)
- ٣٩- رامپوری، حکیم نبی احمد خان: مکتوبات حضرت علی. اشاعت چہارم-لاہور: اسلامک پبلیکیشنز ، ۱۹۷۹ء۔ ۳۵۳ ص. (اردو)

- ٣٠- الراندوی، سعید بن ہبہ اللہ: منہاج البراءۃ فی شرح نہج البلاغہ/تالیف سعید بن ہبہ اللہ، تحقیق السید عبدالطیف الكوحاکمی. قم : مکتبہ آیة اللہ المرعشی العامتہ، ۱۴۰۶ھ ۳ ج- (عربی)
- ٣١- الربیعی، عبدالجبار: علی سید العرب والعمجم. بیروت: دار لکتب، ۱۹۸۷ء۔ ۳۷۲ ص - (عربی)
- ٣٢- رضوی، سید محمد موسی: علی رضی اللہ امین و حدت. کراچی: ارارہن و القلم، ۱۹۸۶ء۔ ۹۶ ص- (اردو)
- ٣٣- رہبر، محمد تقی (مترجم): سیاست و مدیر یت اڑدیدہ گاہ امام علی السلام. طہران: منظمه الاعلام الاسلامی، ۱۳۶۹ش- ۱۳۷ ص- (فارسی)
- ٣٤- زہدی، حبیب اللہ: خلافت حضرت علی بن ابی طالب علیہ السلام. تبریز: مطبعہ شفق، ۱۳۳۲ش- ۷۵ ص- (فارسی)
- ٣٥- زنجانی، شیخ عباس علی: جہاد از دیدگاه امام علی رضی اللہ عنہ در نہج البلاغہ. طہران: وزارت فرینگ ارشاد اسلامی، ۱۹۸۳ء۔ ۱۴۶ ص (فارسی)
- ٣٦- زیب ملیح آبادی: سیرت حضرت علی کرم اللہ وجہہ. لاپور: مکتبہ القریشی، ۱۹۹۲ء۔ ۶۷۲ ص- (اردو)
- ٣٧- سلیمان کنانی: امام علی پیشوای پیشتبیان /سلیمانی کنانی، ترجمہ جواد بشتری - قم: رسالت، ۱۹۷۶ء۔ ۳۶۰ ص (فارسی)
- ٣٨- .....: امام علی مشعل دوڑ/سلیمان کنانی، ترجمہ جلال الدین فارسی. طہران: انتشارات بریان، ۱۳۲۹ش- ۲۵۳ ص- (فارسی)
- ٣٩- سہارنپوری، سید مظہر حسن: تہذیب المتنین فی تاریخ امیر المؤمنین علی السلام. ہبلی: حجہ بن الحسن العسكري اکڈیمی، ۱۳۱۶ھ ۸۸۰ ص - (اردو)
- ٤٠- الشرقاوی، عبدالرحمن: علی امام المتقین. القاہرہ: مکتبہ غریب، ۱۹۸۵ء۔ ۳۹۹ ص - بیروت: موسسه الوفاء، ۱۹۸۹ء۔ ۳۸۲ ص- (عربی)
- ٤١- شریف الرضی: خصائص الانئمہ خصائص امیر المؤمنین رضی اللہ عنہ. الخجف الاشرف: المطبعة الحیدریہ ، ۱۹۳۹ء۔ ۱۰۰ ص- (عربی)
- ٤٢- مشہد، بیاد پڑدشہای اسلامی، ۱۹۸۶ء۔ ۱۲۸ ص
- ٤٣- شمس الدین، شیخ محمد مہدی: جنگ و صلح از دید گاہ امام علی رضی اللہ عنہ - طہران: ۱۹۸۵ء۔ ۱۱۶ ص- (فارسی)

- الشنيطي ، محمد حبيب الله بن عبدالله بن احمد مابابي البحكيني:
حياة على بن ابى طالب - القابرہ: مطبعه مصطفی البانی الحلبي ،
١٩٣٦ء. ١٣٢ ص. (عربی) القابرہ: مطبعه الاستقامه ، ١٩٣٦.
- شہشانی ، حسین سلیم: چہار صد بلب علی از علی رضی اللہ عنہ
طہران: مکتبہ قرآن ، ١٣٦١ش. ١٢٦ ص. (فارسی)
- شیرازی ، سید محمد حسینی: امیر مومنان علی علیہ السلام/سید
محمد حسینی شیرازی، ترجمہ محمد باقر فالی- قم : ١٤٠٣ھ
- ١٠٣ ص. (فارسی)
- صادق نقوی: دستور علی اللہ عنہ برای متعدد کردن مسلمان دنیا
طہران: ١٢٣١ش. ٣٩ ص - (فارسی)
- الصدر ، سید محمد صادق بن محمد بن حسین بن محمد ہادی بن
محمد علی: حیاة امیر المؤمنین فی عہد النبی- بغداد: مطبعہ
المعارف ، ١٩٣٣ء. ٢٨٨ ص. (عربی)
- صدیقی ، محمد میاں: حضرت علی رضی اللہ عنہ- لاپور: ناشران
قرآن ، ٥٦ ص. (اردو)
- طباطبائی ، سید محمد حسین: علی رضی اللہ عنہ و فلسفہ الہی- قم
: دفتر تبلیغات اسلامی، ١٣٠ ص - (فارسی)
- طہ حسین: علی و فرزند انش /طہ حسین ، ترجمہ علی خلیلی-
تہران: انتشارات بنگاه مطبوعاتی گو تمبرک ، ٣٤٦ھ ١٢٣٣٥
ص. (فارسی)
- ..... علی و بیوند- القابرہ: دارالمعارف بمصر ،
١٩٦١ء. ٢٦٢ ص. (عربی)
- عبدالزہراء عثمان محمد: سیرة امیر المؤمنین- بیروت: موسسه
الفکر الاسلامی ، ١٩٩٣ء. ٢٣٠ ص. (عربی)
- عبدالعنطیمی ، للسید محمد علی الحسینی الشاہ: التکملہ فی عدۃ
مواعظ نہج البلاغہ- النحائف: مطبعہ حبل المتنی ، ٥٦ھ ١٣٣٠
ص- (عربی)
- عبدالفتاح ، عبدالقصود: امام علی بن ابی طالب رضی اللہ عنہ-
تہران: شرکت سامی انتشارات ، ٣٨٢ ص - (فارسی)
- ..... امام علی بن ابی طالب رضی اللہ
عنہ/عبدالمقصود عبدالفتاح ، مترجم سید محمد مہدی جعفری-
تہران: شرکت سامی انتشارات ، ١٣٦١ھ . ٨ ج. (فارسی)
- عبدالکریم ، مشتاق: علی ولی اللہ تیسرا ایڈیشن- کراچی : رحمت
الله بک ایجنسی ، ٢٣٩ ص - (اردو)

- ٦٧- العزيزى، لروكس بن زائد: الامام على : اسد الاسلام و قدسيه .
النحو الاشرف: مطبعه النعمان، ١٩٦٨ء. بيروت: دارالكتاب
العربى- (عربى)
- ٦٨- العقاد، عباس محمود: شخصيت حضرت على عليه السلام/ Abbas
محمود العقاد ، ترجمه جعفر غضبان - طهران: ساحل، ١٩٤٦ء.
٢٦٣ ص- (فارسى)
- ٦٩- .....: عبقرية الامام على رضي الله عنه .
بيروت: المكتبه العصرية ، ١٥٩ ص- (عربى)
- ٧٠- .....: على، شخصيت و كردار- لاہور:
ادبستان، ١٩٦٥ء. ٣١٢ ص- (اردو)
- ٧١- .....: على ابن ابی طالب کرم الله وجہہ
ترجمہ گویا و شرح فشرده ای برنهج البلاغہ/ محمد رضا الشیانی
و محمد جعفر امامی. قم : مدرسه الامام امیر المؤمنین، ١٣ ج -
(فارسى)
- ٧٢- .....: ترجمہ نهج البلاغہ من الامام الصادق
عليه السلام/تحقيق و ترجمہ للسید مرتضیٰ حسین صدر الافاضل
الکھنوی- کراچی: مجلس کتابخانہ شیخوپورہ، ١٩٤٣ء. (عربی -
اردو)
- ٧٣- .....: ترجمہ و تفسیر نهج البلاغہ / ترجمہ و
تفسیر ، محمد تقی جعفری- تهران: نشر فربنگ اسلامی، ١٣٥٨ هـ
٣٣٣ ص- (فارسى)
- ٧٤- .....: ترجمہ وصیت نامہ امیر
المؤمنین/ترجمہ عبدالہدی بن ابی تراب نفیسی- طهران: ١٢٦٧ هـ
٢٣، ٧١ ص- (فارسى)
- ٧٥- .....: دیوان امیر المؤمنین على ابی طالب
کرم الله وجہہ- کانپور: مطبع قیومی، ١٣٨ ص- (عربى)
- ٧٦- .....: دیوان حضرت على رضي الله عنه-
لاہور: نگارشات ، ١٩٩٢ء. ٢٢٣ ص- (عربی - اردو)
- ٧٧- .....: الديوان سیدنا على رضي الله عنه -
لکھنو: مطبع مصطفائی ، ١٣٢٢ هـ ١٣٦ ص- (عربى)
- ٧٨- .....: دیوان على رضي الله عنه. القاهره:
مطبع بولاق، ١٢٥١ هـ ٦٧ ص- (عربى)
- ٧٩- .....: نهج البلاغہ/مترجم مفتی جعفر حیسن-
لاہور: امامیہ پبلیکیشنز، (١٣٠٥ھ). ٩٦٠ ص - (اردو)

- ٨٠. نهج البلاغه/مرتبه ، الشريف الرضي- طهران: كتابخانه شرق، ١٣٢٥ هـ ٦١٤ ص. (عربي)
- ٨١. نهج البلاغه/مرتب الشريف الرضي، شرح الشيخ محمد عبده. بيروت: موسسه الاعلمى للمطبوعات ، ٢
- ج-
- القاهره: المطبعه الرحمانيه، ٢ ج
- القاهره: مطبعه الاستقامه ، ٢ ج - (عربي)
- ٨٢. نهج البلاغه/ترجمه محمد جعفر امامي ، محمد رضا آشتiani. قم : موسسه مطبوعاتي ہدف، ٣ ج- (فارسي)
- ٨٣. نهج البلاغه/ترجمه و شرح فيض الاسلام. تهران: انتشارات فقه ، ١٣٣٠ هـ ص. (عربي - فارسي)
- ٨٣. نهج البلاغه/ترجمه حل لغات ، تشريح تفسير اور تاريخي پس منظر کے ساتھ سید رئیس احمد جعفری. اشاعت ششم. لاپور: شیخ غلام على اینڈ سنز، ١٩٨٣ء. ٩٥٩ ص
- لاپور: شیخ غلام على اینڈ سنز، اشاعت پنجم، ١٩٧٨ء.
- ٨٤. نهج البلاغه: خطبات امير المؤمنين حضرت على ابن ابی طالب عليه السلام/ترجمه علامه مفتی جعفر حسين. لاپور: امامیہ پبلیکیشنز، ٩٥٧ ص. (اردو)
- ٨٥. نیرنگ فصاحت: ترجمہ نهج البلاغه/مترجم : ذاکر حسین اختر. دہلی: مطبع یوسفی ، ٥٦٩ ص. (اردو)
- ٨٦. على انصاریاں: نهج البلاغہ موضوعی (الدلیل على موضوعات نهج البلاغہ). تہران: مفید ، (١٣٥٤ھ) ١١٠٣ ص. (عربی)
- ٨٧. على شریعتی: على: مجموعہ اثار. (طہران): انتشارات نیلوفر ، ٦٩٨ھ ١٢٦٢ ص.
- ٨٨. على فیاض: امام على علیہ السلام و آئین ہزد. طہران: توسن، ١٣٦١ش. ٦٢ ص. (فارسي)
- ٨٩. عمر ابو النصر: على و عائشہ. القاهره: داراحیا الکتب العربیہ ، ١٩٣٧-١٢٨، ١٢١ ص. (عربی)
- ٩٠. غلام عباس سریفال: حضرت على علیہ السلام. حیدر آباد:خانہ فرہنگ جمہوری اسلامی ایران، ١٣٤٥ هـ ٢٥ ص. (سندهی)
- ٩١. غوث رشدار: على بن ابی طالب - بيروت: دارالنفائس، ١٩٨٦ء. ١٣٦ ص. (عربی)

٩٣. فرج موسى: الامام على و الفلسفه الزمينه. بيروت: دارالبلاغه، ١٤١١هـ ٢٢٠ ص. (عربي)
٩٤. فواد فاروقی: على اور زبان عمر. طهران: عطائی ، ١٣٦٢ش. ١٣٦ ص. (فارسي)
٩٥. القزوینی ، سید محمد کاظم: الامام على عليه السلام من المهد الى اللحد - بيروت: موسسه الوفاء، ١٩٨٣ء. ٦٠٥ ص.
٩٦. ..... شہادت/محمد کاظم القزوینی ، ترجمہ علی کاظمی. قم: ١٣٥٦ش. ٥٥ ص. (فارسي)
٩٧. القضايعی ابی عبدالله محمد بن سلامہ بن جعفر بن علی: دستور معالم الحكم و ما ثور مکارم الشیم من کلام امیر المؤمنین علی بن ابی طالب. القاپرہ: ١٤٣٢هـ ٢٠٨ ص.
٩٨. قمی ، حسین انثی عشری صفائی: چرب و شرین کلمات قصار امیر المؤمنین. قم : ١٣٤٦هـ ١١٥ ص. (فارسي)
٩٩. الكاظمي، عبد المنعم: من كنت مولاً. فهذا على مولاً. بغداد: مطبعه المعارف، ١٩٦٦ء. ٣٢٠ ص. (عربی)
١٠٠. کراکا، ڈی ایف: على باب مدینہ العلم. اسلام آباد: سید محمد تقیین کاظمی، ٣١ ص. (اردو)
١٠١. کرپالوی، طالب حسین: انسانیکلوپیڈیا (حضرت علی) برایین الطالب فی مناقب علی بن ابی طالب. لاہور: جعفریہ دارالتبیغ. ٤٥ ج. (اردو)
١٠٢. کمپانی-فضل الله: على کیست؟ تهران: دارالكتاب الاسلامیہ ، ٢٩٥ ص (فارسي)
١٠٣. گروسوی، غلام رضا امیری(مترجم): درس اخلاق از علی علیه السلام. طهران: ١٣٤٠ش. ١٨٥ ص. (عربی)
١٠٤. مامون غریب: خلافتہ علی بن ابی طالب. القاپرہ: مکتبہ غریب، ١٥١ ص. (عربی)
١٠٥. مابر سعاد: مشہد الامام علی فی انجفہ و مایہ من الہدیا و النھف. القاپرہ: دارالمعارف، ١٩٦٩ء. ٣٩٩ ص. (عربی)
١٠٦. محمد تقی المدرسی، سید: الامام علی علی السلام : قدوة و اسوة. طهران: کتب السيد المدرسی، ١٩٨٦ء. ٢٠٨ ص. (عربی)
١٠٧. محمد جوینی: چهار ده حدیث در فضیلت حضرت علی بن ابی طالب رضی الله عنہ . شیراز: مطبعه مصطفوی، ٢٢ ص . (فارسي)

۱۰۸. محمد خامنه‌ای: علی و صلح جهانی. طهران: کانون انتشار، ۱۹۷۴ء. ۱۲۸ ص. (فارسی)
۱۰۹. محمد رضا: الامام علی بن ابی طالب کر الله وجہہ رابع الخلفاء الراشدین. القابر: مطبع عیسیٰ البانی الحلبی، ۱۳۵۸ھ ۳۶۰ ص. بیروت: دار الكتب العلمیہ، ۱۹۸۴ء. ۳۵۳ ص
۱۱۰. محمد نافع: سیرت سیدنا علی المرتضی کر الله وجہہ. لاہور: ذیشان بک پیلس، ۱۹۹۳ء. ۱۵۵ ص. (اردو)
۱۱۱. محمود افتخار زاده (مترجم): چگونه زیستن علی علیه السلام و چگونه بودنس. طهران: ۱۹۸۳ء. ۹۲ ص (فارسی)
۱۱۲. محمود شبیلی: حیاة الامام علی علیه السلام. بیروت: دارالجیل، ۱۳۰۶ھ
۱۱۳. مرتضی مطہری: نہج البلاغہ کی سیر. طهران: مجمع جهانی اہل بیت، ۱۹۹۲ء. ۳۸۷ ص. (اردو)
۱۱۴. مزینائی، محمد تقی شریعتی: امامت و خلافت در نہج البلاغہ. طهران: بعث، ۱۳۵۷ش. ۲۱ ص. (فارسی)
۱۱۵. مصطفیٰ زاہدی (مترجم): امام علی علیه السلام مجاهد بزرگ اصفهان: کتابفروشی تدقیقی، ۱۳۳۸ش. ۱۲۳ ص (فارسی)
۱۱۶. مصطفیٰ زمانی: امام علی علیه السلام. مشهد: ۱۳۳۹ش. ۳۲۱ ص. (فارسی)
۱۱۷. منتظری، آیت الله العظامی: نہج البلاغہ. آئین زندگی. تهران: شوری ہمابنگی تبلیغات اسلامی، ۱۳۰۲ھ ۲۱۹ ص
۱۱۸. موسسه اصول دین، قم: حکومت نمونه ای امیر مومنان علی علیه السلام. قم: موسسه اصول دین، ۱۹۴۶ء. ۲۰ ص. (فارسی)
۱۱۹. موسسه فی طریق الحق، قم: الامام الاول امیر المؤمنین علی علیه السلام. قم: موسسه فی طریق الحق، ۱۳۰۸ھ ۲۲ ص. (فارسی)
۱۲۰. الموسوی، سید عباس علی: الامام علی متفہی الکمال البشري. بیروت: موسسه الاعلمی، ۲۰۸ ص. (عربی)
۱۲۱. الموسی، سید محمد محیی الزرندی: علی بن ابی طالب و خلفای ثلثہ. طهران: اسلامیہ، ۱۳۳۹ش. ۳۸ ص (فارسی)
۱۲۲. میر حسن میر: علی کا مرتبہ الله اکبر. لاہور: مکتبہ سپاہ عباس، ۱۹۵۸ء. ۸۸ ص (اردو)
۱۲۳. ندوی، سید ابو الحسن علی: المرتضی کرم الله وجہہ. کراچی: مجلس نشریات اسلام، ۱۹۸۸ء. ۳۶۳ ص. (اردو)

۱۲۴. نوری جعفر: علی و مناوہ۔ بیروت: موسسه الوفاء۔ ۱۹۸۳ء۔ ۲۳۰ ص۔ (عربی)

۱۲۵. ہادی خسرو شاہی، سید: علی و سقراط۔ قم: ۱۳۳۷ش۔ (فارسی)

مقالات

۱۲۶. آزاد، محمد اسماعیل: "سیدنا علی المرتضی کی شہادت۔" شمس الاسلام(سرگودها) ۵۳: ۱ (جنوری ۱۹۷۹ء) ۳۳-۳۴

۱۲۷. ابڑو، عبدالحی: "حضرت علی رضی اللہ عنہ کی ایک اثر آفرین وصیت۔" ترجمان القرآن (لاہور) ۱۲۲: ۳ (اپریل ۱۹۹۶ء) ۲۴-۳۶

۱۲۸. ..... دنیا کی بے ثباتی پر حضرت علی رضی اللہ عنہ کا اثر آفرین خطبہ۔ الحق (اکوڑہ خٹک)، ۲۶: ۱۱ (اگست ۱۹۹۱ء) ۵۳-۵۶

۱۲۹. ارشد، عبدالرشید: "حضرت علی رضی اللہ عنہ تاریخ شجاعت کا تابناک عنوان۔" ذکری ڈائجسٹ (رامپور)، (ستمبر ۱۹۹۱ء) ۵۷-۶۰

۱۳۰. اسرار احمد: "شہادت عمر رضی اللہ عنہ و عثمان علی رضی اللہ عنہ کا تاریخی پس منظر۔" میثاق (لاہور)، ۳۵: ۱۱ (نومبر ۱۹۸۶ء) ۳۷-۵۸

۱۳۱. اعجاز الحق اعجاز: "حضرت علی کرم اللہ وجہہ الکریم۔" ترجمان اہلسنت (کراچی)، ۷: ۲ (ستمبر ۱۹۷۶ء) ۲۰-۲۲

۱۳۲. امتیاز اختر، سید: "امیر المؤمنین کی خلافت ظاہری۔" الجواب (بنارس)، ۲۲: ۶ (جون ۱۹۹۲ء) ۱۴-۲۲

۱۳۳. امروبی، مہر الاسلام: "حضرت علی رضی اللہ عنہ کے علمی فضائل۔" تبیان (کراچی) ۵: ۲ (فروری ۱۹۸۹ء) ۳۰-۳۲

۱۳۴. انور، محمد یونس: "سید علیؑ اور معاویؑ کے تعلقات۔" تعلیم القرآن (راولپنڈی) ۳۲: ۲-۱ (جنوری- فروری ۱۹۹۳ء) ۱۲-۳۵

۱۳۵. بخاری، سید عطاء اللہ شاہ: "حضرت علی المرتضی رضی اللہ عنہ آخری خلیفہ راشد ہیں۔" حق چار یار (لاہور) ۲: ۱ (اگست ۱۹۸۹ء) ۳۶-۳۸

۱۳۶. بخاری، سید عطاء الحسن: "سیدنا علی رضی اللہ عنہ۔" نقیب ختم نبوت (ملتان) ۶: ۲ (فروری ۱۹۹۵ء) ۳۳-۵۱

۱۳۷. برکاتی، احمد میاں: "شہادت حضرت علیؑ۔" ترجمان اہلسنت (کراچی) ۳: ۲ (اکتوبر ۱۹۷۳ء) ۱۷-۲۰

١٣٨. بلیغ الدین شاہ: "نمونہ : امیر المؤمنین حضرت علی مرتضی اللہ عنہ کے دور سعادت کا ایک زرین واقعہ۔" ضیائے حرم (لاہور) ، ١١: ٩ (اگست ١٩٤٩ء) ٦٩-٧٠
١٣٩. پھاروان، ضباء بھٹی: " فرمودات حضرت علی علیہ السلام المبلغ (سرگودھا) - ٢٣: ٩ (ستمبر ١٩٨٨ء) ٢٣
١٤٠. جذبی، محمد خالد: "حضرت علی مرتضی "۔ ضیائے حرم (لاہور) ، ١٥: ٩ (جون ١٩٨٥ء) ٣٥.٢٥
١٤١. جعفریان ، شیخ رسول : " امیر المؤمنین کے دور حکومت میں سیاست کا انعام۔ توحید (قم) ، ٦: ٦ (مارچ۔ اپریل ١٩٨٩ء) ١٣٨-١٣١
١٤٢. .....: "مصحف علی " توحید(قم) ، ٦: ٥ (تمبر دسمبر ١٩٨٨ء) ١٢١-١٣٦
١٤٣. جہنگوی، ابو محمد: "کیا حضرت علی کیلئے سورج لوٹا تھا"۔ خلافت راشدہ (فیصل آباد) ٣: ٦ (اکتوبر - نومبر ١٩٩٣ء) ١٦.١٣
١٤٤. چیمہ ، محمد الیاس: "سیدنا حضرت علی کرم اللہ وجہ "۔ الجامعہ (جهنگ) ، ٣٦: ٩ (جون ١٩٨٣ء) ٣٦-٢١
١٤٥. حسن عباقٹی: " علی ولی اللہ "۔ پیام عمل (لاہور)، ٢١: ٣ (مئی ١٩٧٧ء) ٢٣-٢٥
١٤٦. حمید اللہ ، محمد: حضرت علی ابن ابی طالب "۔ فکر و نظر (اسلام آباد) ٢٣: ١ (جولائی۔ ستمبر ١٩٨٥ء) ٥٥-٥٣. ١٠٣
١٤٧. حیدری ، محمد حسین: "تذکرہ علی "۔ الجواد (بنارس) - ٢: ٣٢ (فروری ١٩٩٠ء) ١٥-١٦
١٤٨. خان، احمد رضا: " منقبت حضرت علی کرم اللہ وجہ "۔ ضیائے حرم (لاہور) ، ٣: ١ (اکتوبر ١٩٤٣ء) ٥٣-٥٢
١٤٩. داتا گنج بخش، حضرت: " مولا علی اللہ عنہ "۔ ضیائے حرم (لاہور)، ٣: ١ (اکتوبر ١٩٤٣ء) ٥١-٥٢
١٥٠. رضوی، سید ارشاد حسین: " حضرت علی سے سوالات اور ان کے جوابات "۔ الجواد (بنارس) ، ٣١: ٢ (فروری ١٩٨٩ء) ٢٤-٢٨
١٥١. زبیدہ رعناء: " حضرت علی رضی اللہ عنہ "۔ ضیائے حرم (لاہور) ٢: ١ (نومبر ١٩٤٠ء) ٨٣-٨٦
١٥٢. سجاد رضوی، سید: " حضرت علی رضی اللہ عنہ اور غیر جانبداری کا رویہ "۔ پیام عمل (لاہور)، ٢٣: ٣-٢ (مئی۔ جون ١٩٨٠ء) ٢٣-٢٥

١٥٣. سرسوی، تفسیر علی جعفری：“ شخصیت علی ابن ابی طالب ”۔
 الجواد (بنارس)، ۲: ۲۱ (فروری ۱۹۸۹ء) ۲۵-۲۶
١٥٤. سعید احمد：“ صدیق اکبر سے حضرت علی رضی اللہ عنہ کی بیعت ”۔ برہان (دبی) ۳۶: ۲ (فروری ۱۹۵۶ء) ۸۱-۹۶
١٥٥. سعیدی، احمد اقبال：“ پیکر شجاعت حضرت علی کرم اللہ وجہہ ”۔ السعید (ملتان)، ۳: ۱ (جنوری ۱۹۹۶ء) ۵۷-۵۸
١٥٦. سوہدروی، ملک راحت نسیم：“ خلیفہ چہارم حضرت علی رضی اللہ عنہ ”۔ ترجمان الحدیث (لاہور)، ۷: ۱ (نومبر ۱۹۴۵ء) ۱۶-۲۱
١٥٧. شاہ امیر الدین：“ حضرت صدیقؑ و علی رضی اللہ عنہ کی محبت ”۔ شمس الاسلام (سرگودھا) ۵۶: ۱۱ (نومبر ۱۹۸۶ء) ۶-۱۳
١٥٨. شاہ، سید نوازش علی：“ ذکر علی عبادت ہے ”۔ المبلغ (سرگودھا) ۳۶: ۱۰ (اکتوبر ۱۹۹۹ء) ۹-۲۳
١٥٩. صابری ضیاء الحبیب：“ امیر المؤمنین حضرت علی رضی اللہ عنہ ”۔ الجامعہ (جهنگ)، ۳۸: ۱۰ (جون- جولائی ۱۹۸۶ء) ۲۲-۲۸
١٦٠. صارم، عبدالصمد：“ امیر المؤمنین حضرت علی ”۔ الجامعہ (جهنگ)، ۳۲: ۹ (ماچ- اپریل ۱۹۹۹ء) ۲۸-۲۹
١٦١. ..... رضی اللہ عنہ کے ایمان افروز نصائح ”۔ اردو ڈائجسٹ (لاہور) ۲۱: ۶ (جولائی ۱۹۸۱ء) ۳۳
١٦٢. صفوی، محمد علی：“ عل بے عملی سے روکنے والی ذات ”۔ الجواد (بنارس) ۳۲: ۲ (فروری ۱۹۹۰ء) ۱۲-۱۳
١٦٣. طارق، صادق حسین：“ حضرت علی کرم اللہ وجہہ ”۔ الجامعہ (جهنگ) ۳۶: ۹ (جون ۱۹۸۳ء) ۱۶-۱۸
١٦٤. ..... ”۔ سیدنا علی المرتضی ”۔ الجامعہ (جهنگ) ۳۱: ۹ (اپریل ۱۹۹۰ء) ۱۷-۲۱
١٦٥. طہ حسین：“ علی رضی اللہ ”۔ طہ حسین، ترجمہ عبدالمجید نعمانی- برہان (دبی)، ۳۱: ۵ (نومبر ۱۹۸۵ء) ۶-۳۱ ۲۶۱۰۲۶۱
١٦٦. ظفر مہدی، سید：“ خطبہ امیر المؤمنین حضرت علی رضی اللہ عنہ ”۔ پیام عمل (لاہور)، ۲۳: ۳-۲ (مئی- جون ۱۹۸۰ء) ۱۷-۱۸

١٦٧. عابد نظامی: "حضرت علی رضی اللہ عنہ". ضیائے حرم (لاہور)، ۹: ۱۲ (جون ۱۹۸۳ء) ۵۲۔۳۹
١٦٨. عبدالرزاق: "حضرت علی اپنی دعاون کے آئینے میں". المبلغ (سرگودھا)، ۲: ۳۷ (فروری ۱۹۹۲ء) ۱۲۔۲
١٦٩. عطیہ عباس: "حضرت علی رضی اللہ عنہ کے ایام خانہ نشینی". پیام عمل (لاہور)، ۲۳: ۳۔۲ (مئی - جون ۱۹۸۰ء) ۲۹
- ۳۵
١٧٠. العقاد، عباس محمود: "حضرت علی بحیثیت حکمران". عباس محمود العقاد، ترجمہ منہاج الدین اصلاحی. ضیائے حرم (لاہور)، ۸: ۱۶ (مئی ۱۹۸۶ء) ۵۲۔۴۳
١٧١. عقیل الموسوی، سید: "علی الارادہ الرایۃ". مجلہ الجہاد: ۷ (۱۹۸۳ء) ۷۸۔۴۳
١٧٢. علی، ملک غلام: "حضرت علی رضی اللہ عنہ کی زرہ کا سرقہ". ترجمان القرآن (لاہور) ۳: ۹۱ (جون ۱۹۸۹ء) ۲۸۔۳۱
١٧٣. فارقلیطا علی حسینی زنگی پوری، سید: "علی رضی اللہ عنہ نظر آئی جہان دیکھا". الواقع (لکھنؤ)، ۲: ۶۶ (ربج ۱۳۰۹ھ) ۲۸۔۲۷
١٧٤. فاروق احمد: "سیدنا حضرت علی کرم اللہ وجہہ الکریم". الجامعہ (جهنگ)، ۴: ۳۳ (اپریل - مئی ۱۹۸۳ء) ۵۱۔۴۲
١٧٥. قادری، عبدالحیب: "حضرت علی مرتضی رضی اللہ عنہ ایک عظیم فیصل". اشرفیہ (مبارک پور)، ۷: ۱۸ (جولائی ۱۹۹۳ء) ۱۵۔۱۳
١٧٦. قریشی، ابو الحسن: "حضرت علی مرتضی کرم کے بعض کلمات". صدائے اسلام (پشاور)، ۱: ۱۱-۱۲ (فروری- مارچ ۱۹۴۱ء) ۱۸
١٧٧. قریشی عبدالحمید: "حضرت علی المرتضی". خلافت راشدہ (فیصل آباد)، ۲: ۹ (فروری ۱۹۹۳ء) ۱۱۔۸
١٧٨. قلبی، محمد اسحاق: "حضرت علی رضی اللہ عنہ ابن ابی طالب اور آپ کے ساتھی". شمس الاسلام (سرگودھا)، ۲۴: ۱۲ (دسمبر ۱۹۹۳ء) ۱۵۔۸
١٧٩. کوثر نیازی: "حضرت علی رضی اللہ عنہ". پیام عمل (لاہور) ۲۱: ۲ (جون ۱۹۷۶ء) ۱۳۔۹

- ۱۸۰۔ لدھیانوی، محمد یوسف: ”حضرت علی رضی اللہ عنہ کے بارے میں چند شبہات کا ازالہ۔“ بینات (کراچی) ۲۲: ۱ (نومبر ۵۶۔۳۶ء ۱۹۸۲)
- ۱۸۱۔ ..... اللہ عنہ کے بارے میں چند شبہات کا ازالہ۔“ بینات (کراچی)، ۳: ۶ (اپریل ۱۹۸۳ء)
- ۱۸۲۔ محمد رضا فیض آباد، سید: ”علم تفسیر اور حضرت علی“ الواعظ (لکھنؤ)، ۶۶: ۲ (رجب ۱۴۰۹ھ ۱۶۔۱۳)
- ۱۸۳۔ محمد نافع: ”حضرت علی رضی اللہ عنہ حضرت عمر رضی اللہ عنہ کے مثیر کی حیثیت سے“۔ الجامعہ (جہنگ) ۳۹: ۳۹ (ستمبر ۵۳۔۳۹ء ۱۹۸۷)
- ۱۸۴۔ ..... فاروق اعظم رضی اللہ عنہ۔“ الجامعہ (جہنگ)، ۳: ۲۵ (ماрچ ۱۹۴۳ء ۱۲۔۱۰)
- ۱۸۵۔ ..... حضرت فاروق اعظم رضی اللہ عنہ اور حضرت علی رضی اللہ عنہ کے تعلقات۔“ الجامعہ (جہنگ)، ۲۵: ۲ (اپریل ۱۹۴۳ء ۱۱۔۹)
- ۱۸۶۔ مظاہر علی: ”حضرت علی کی ادبی شخصیت۔“ الجواد (بنارس) ۳۳: ۶ (جون ۱۹۹۳ء ۲۲۔۲۲)
- ۱۸۷۔ معین نظامی: ”سیدنا حضرت علی رضی اللہ عنہ۔“ الجامعہ (جہنگ)، ۳۳: ۹ (رمضان ۱۴۰۲ھ ۲۹۔۲۷)
- ۱۸۸۔ ملکہ خرم: ”حضرت علی رضی اللہ کی سیرت و کردار۔“ الجامعہ (جہنگ) ۲۱: ۶۔۷ (جنوری - فروری ۱۹۹۰ء ۲۱۔۲۲)
- ۱۸۹۔ مودودی، سید ابوالاعلی: ”ابو جہل کی بیٹی سے حضرت علی رضی اللہ عنہ کے نکاح کا معاملہ۔“ ترجمان القرآن (لاہور)، ۵۱: ۲ (نومبر ۹۴ء ۱۹۸۵ ۵۱۔۵۱)
- ۱۹۰۔ الموسوی، آیۃ اللہ عبدالحنین شرف الدین: ”خلافت پیغمبر۔“ حضرت علی رضی اللہ عنہ کی امامت و خلافت پر چند صاف و صریح نصوص ”پیام عمل (لاہور)، ۲۳: ۳ (مئی - جون ۵۱۔۳۸ء ۱۹۸۰)
- ۱۹۱۔ ناز، ایم ایس: ”حضرت علی کرم اللہ وجہہ الکریم۔“ الجامعہ (جہنگ)، ۳۸: ۹ (مئی ۱۹۸۶ء ۴۷۔۴۲)
- ۱۹۲۔ ناصر زیدی: ”سیرت حضرت علی رضی اللہ عنہ۔“ الجواد (بنارس) ۳۵: ۱ (جنوری ۱۹۹۳ء ۱۴۔۱۳)

۱۹۳. نجم الحسن، سید: "حضرت علی رضی اللہ عنہ کی شہادت۔" پیام عمل ۱۸: ۷ (ستمبر ۱۹۸۲ء) ۸۔۳
۱۹۴. .....: "ولایت علی رضی عنہ۔" الجواد (بنارس)، ۳۱: ۱۱ (نومبر ۱۹۸۹ء) ۲۰۔۲۲
۱۹۵. ندوی، سید ابو الحسن: "خلیفہ راشد امیر المؤمنین سیدنا علی ابن طالب کرم اللہ وجہہ۔" فاران (کراچی)، ۱۱: ۱ (اپریل ۱۹۵۹ء) ۳۲۔۲۸
۱۹۶. نظامی، حسن ثانی: "حضرت علی رضی اللہ عنہ کا سیاسی کیریکٹر۔" ضیائے حرم (لاہور) ۹: ۱۱ (اگست ۱۹۸۹ء) ۶۳۔۶۴
۱۹۷. نظامی، عینی شاہ: "علی ابن ابی طالب۔" المبلغ (سرگودھا)، ۳۵: ۲۔۱ (جنوری۔ فروری ۱۹۹۰ء) ۲۹۔۲۵
۱۹۸. نعمانی، محمد عبدالرشید: "حضرت علی رضی اللہ عنہ اور علوم نبوی ﷺ۔" البلاغ (کراچی)، ۱۹: ۱۱ (اگست ۱۹۸۵ء) ۵۹۔۳۱
۱۹۹. "مناقب حضرت علی مرتضی رضی اللہ عنہ۔" مناقب (بھکر)، ۲: ۷ (مارچ ۱۹۸۹ء) ۳۱۔۲۹
۲۰۰. نوید اختر: "حضرت علی رضی اللہ عنہ کی وصیت۔" ضیائے حرم (لاہور)، ۱۱: ۸ (اگست ۱۹۸۴ء) ۳۹۔
۲۰۱. ہارون، عبدالرشید: "حضرت علی رضی اللہ عنہ کے ملفوظات۔" شمس الاسلام (سرگودھا)، ۵۱: ۸ (اگست ۱۹۷۴ء) ۳۵۔۳۲
۲۰۲. یوسف حسین، سید: "ولایات علی انیس کے کلام میں۔" پیام عمل (لاہور)، ۲۰: ۹ (نومبر ۱۹۷۶ء) ۱۴۔۹

انگریزی کتب

203. Abdul Qayyum: Hadrat Ali.- Lahore: Islamic Publications, 1979. 113p.
204. Ali Ibn Abi Talib Karam Allah Waj, hu, 599.661: Nahjul Balagha/Urdu translation by Mufti Jafar Husain Karach: Peer Mohamed Ebrahim Trust, 1972. 4. V
205. ....:Nahujul Balagha: Sermons , letters and saying of Hadbrat Ali/translated by Syed mohammad Askari Jafery.

- 3rd ed.- Karachi: Korasan Islamic Centre, 1977.
568p.
- New York: Tahrike Tarsile Quran, 1981. 300p.
206. ....:Nahjul Balagha/
Sermons , letters and Saying of Imam Ali.- Qum:
Ansariyan Publication, 1981. 662p.
207. Ali Raza, Syed: Hajj Al-Balagha: Selection from
sermons, letters and Sayings of Amir Al-Muminin,
Ali Ibn Abi Talib.- Tehran: World Organization
for Islamic Services, 1980.
208. Chapman, J. A: Maxims of Ali . - Lahore: Sh.
Muhammad Ashraf, 1946. 112p.
209. Chirri, Mohammad Jawad: The Brother of the
Prophet Muhammad.- Michigan: The Islamic
Centre of Detroit, 1979. 298 p.
210. Golpinarli, Abdulbaki: Nahjul Balaga: Hazrat-e-
Emir Ali Ibn-i- ebtalib, Hzzirlayan.- Qum:
Ansariyan, 1990. 463 p.
211. Hassan Saiid: Nahjul Balagha, of Hazrat Ali.-
Tehran: Golshon Printing House, 1394 H.
212. Khan, Mohammed Akbar: Hazart Ali as an Amir.-
(Karachi): 44 p.
213. Masudul Hasan: Hadrat Ali Murtada.- Lahore:
Islamic Publications, 1988. Xvi, 440p.
214. Mohy-uddin Ata: Ali the superman.-2nd ed.-
Lahore: Sh. Muhammad Ashraf, 1980. 478p.
215. Nadvi, Abul Hasan Ali 1913: Ali-Murtaza:
Amirulmuninin Sayyidna Ali Ibn Abi Talib.-
Karachi: Majlis-i- Nashriyat-i-Islam, 1988. 464 p.
216. Shad, Abdul Rehman (Comp): Ali Al-Murtaza
(Allah be please with him): the fourth Caliph of
Islam/ Compiled by Abdul Rehman Shad and
revised by Abdul Hameed Siddiqi.- Lahore: Kazi
Publications. 1978. 107 p.

217. Al-Tebrizi, Mohammad Jafar al-Najafi: A Few short sayings of Ali.- Tehran: Library of Chehel Sotoon theological Shod, 196.
218. Urshi, Imtiaz Ali Khan: Authenticity of Nahj al-Balagha: sermons, letters and Sayings of Hadhart Ali Karram Ali Waj'hu/Maulana Imtiaz Ali Khan, Abdul Rauf.- Lahore: Sh. Mubarak Ali, 1982. 99 p.